

Indenrigsministeren (Kragh): Jeg har den Ære for det høje Ting at forelægge Forslag til Lov om Oprettelse af en sønderjydske Hypoteklaanefond, hvis Formaal det skulde være mod solidarisk Ansvar for Laantagerne og mod sekundær Panteret at kunne yde Laan efter 1ste Prioritetslaan, Kreditforeningslaan, Laan af offentlige Midler, af Sparekasser, Stiftelser, Legater o. s. v. Ærede Medlemmer, som har i Erindring den Redegørelse for de sønderjydske økonomiske Forhold, som blev givet i den sønderjydske Realkreditkommissions Betænkning, vil ogsaa være bekendt med den omfattende Række af særlige Grunde, som foranlediger dette Lovforslags Fremsettelse, idet de Forhold, hvorpaa der her tages Sigte, som Følge af en Række sammenstødende Omstændigheder og Begivenheder i Sønderjylland ligger paa væsentlig anden Maade, end Tilfældet er i det øvrige Land. De, der erindrer Opgørelsen i Realkreditkommissionens Betænkning over den løse Gæld bag 1ste Prioritet i Ejendomme, vil ogsaa fuldt ud have Forudsætningerne for at forstaa, hvorfor man her i Lovforslaget har fastsat det samlede Udlaansbeløb til 20 Mill. Kr., lidt over det samlede Beløb, hvortil den løse Gæld, hvis Konvertering der her navnlig tages Sigte paa, er opgjort i Kommissionsbetænkningen.

Naar det i det hele taget har været muligt at fremsætte dette Forslag, skyldes det væsentligt den Velvillie, Regeringen har mødt hos en Række store Livsforsikringselskaber med Hjemsted her i København, hvilke Selskaber har erklæret sig rede til i Tiden indtil medio 1928 at forstrække Hypotekbanken med et Beløb af 20½ Mill. Kr., til 5½ pCt. Rente og med 3 Aars Afdragsfrihed, hvorefter Beløbet skal afdrages i Løbet af 60 Halvaar. De Vilkaar, hvorpaa Hypotekbanken opnaar dette Laan hos de paagældende Livsforsikringselskaber, er igen de Vilkaar, hvorpaa Sønderjydske Hypoteklaanefond yder Laan til de nødstedte Ejendomsbesiddere til Konvertering af saadanne Laan, som trykker særlig haardt, og hvis Afløsning gennem Optagelse af et gunstigt fast Laan paa væsentlig Maade vil kunne bidrage til at genrejse de paagældende økonomisk, saaledes at de kan blive i Stand til at forblive ved deres Ejendomme. Udlaanstiden er tænkt sat til 3 Aar, løbende fra Udgangen af Maj Maaned; de Laan, der ydes, maa ikke overstige 25 pCt. af et normalt Kreditforeningslaan og ikke naa op over 75 pCt. af Ejendommens Værdi med Besætning og Inventar, hvormed menes den

Værdi, som man med nogenlunde Sikkerhed altid tør regne med, at den paagældende Ejendom vil kunne udbringes til i Handel og Vandel. Det siges i sidste Stykke af § 3, at Laan af Fonden ikke kan ydes til Konvertering af de Laan, der er ydet af sønderjydske Sparekasser i Henhold til den sønderjydske Realkreditkommissions Indstilling. Disse Laan, der andrager i alt 9 Mill. Kr., er nemlig bragt i Orden paa en ret tilfredsstillende Maade, selv om den Kautionsforpligtelse, Laanene er baseret paa, har givet Anledning til nogen Betænkelighed og maaske ogsaa til nogen Utilfredshed, og det vil derfor anses for upaa-krævet at skride til en almindelig Konvertering af saadanne Laan, ikke mindst under Hensyn til, at det vilde kræve det til Laanefondens Disposition værende Beløb forøget med ca. 9 Mill. Kr. Det føjes saa i samme Stykke af § 3 til, at Laan af Fonden heller ikke kan gives til Indfrielse af andre faste Laan mod Sikkerhed i anden Prioritet. Her er naturligvis bl. a. tænkt paa Laan fra Hypotekforeninger. Det er nemlig klart, at hvis man kunde afløse saadanne Laan imod sekundær Sikkerhed, som har givet Anledning til ret betydelige Kurstab, med disse gunstige Laan, var det en Transaktion, enhver Ejendomsbesidder med Hypoteklaan vilde foretage, uanset om hans økonomiske Forhold nødte ham dertil eller ej. I Bestemmelsen, saaledes som den er udformet her, er der givet Indenrigsministeren Bemyndigelse til ganske undtagelsesvis, hvor Forholdene taler derfor, at gøre Afvigelse fra denne Bestemmelse. Dermed tilsigtes det naturligvis at muliggøre en saadan Konvertering af faste Laan med anden Prioritet, hvor en Konvertering vil være af virkelig Betydning for Ordningen af vedkommende Ejendomsbesidders økonomiske Forhold og være Vilkaaret for, at denne Ordning kan tilvejebringes paa saa gunstig en Maade, at man kan forvente, at vedkommende derefter vil kunne forblive ved sin Ejendom. Der er altsaa ikke heri udstedt et almindeligt Forbud, men aabnet Adgang til at foretage en Konvertering, hvor den, til Trods for at den tjener til Afløsning af et i Forvejen tilvejebragt fast Laan, dog maa siges at yde den Nødhjælp, som er nødvendig, for at vedkommende kan blive økonomisk konsolideret.

Laanet gennem Fonden ydes som Parilaan mod 5½ pCt. Rente. Samtidig med, at Laanet udbetales, indbetaler Laantageren 2½ pCt. af Laanets Hovedstol til Dannelse af en Reservefond og til Dækning af Administrationsudgifter, hvortil der i øvrigt